

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Viktora Kučery a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **J. P.**, zast. Mgr. Janem Hejdukem, advokátem, se sídlem Viktora Huga 377/4, proti žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje**, se sídlem Komenského nám. 125, Pardubice, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 2. 12. 2020, č. j. 52 A 1/2020 - 58,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost se zamítá.**
- II. Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhal zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 11. 2019, č. j. KrÚ – 79993/2019 OKSCR OKPP.

[2] Tímto rozhodnutím žalovaný na základě odvolání stěžovatele zčásti změnil a ve zbytku potvrdil závazné stanovisko Městského úřadu Králiky (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 30. 4. 2019, č. j. MUKR/5513/2019/OVTS/AH, vydané ve formě samostatného rozhodnutí dle § 14 odst. 2 a 3 ve spojení s § 44a odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o památkové péči“), podle něhož je nepřípustné provést v I. patře uličního průčelí domu v ulici V. č. p. X, K., nacházejícího se na území městské památkové zóny výměnu 6 bílých oken, dřevěných, špaletových, dvoukřídlých, vnějších ven otvíravých členěných do latinského kříže a vnitřních dovnitř otvíravých členěných na 6 tabulí s větracími křídly v horní třetině, a to za okna nová plastová, dovnitř otvíravá se zachováním původního vzhledu

a členění; změna tohoto rozhodnutí ze strany žalovaného se týkala toliko záhlaví, v němž došlo jednak k vypuštění odkazu na § 149 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), jednak k doplnění dne 10. 8. 2009, kdy bylo zahájeno řízení v dané věci.

[3] Toto řízení bylo zahájeno na základě žádosti P. P. – a to se souhlasem stěžovatele (J. P.) a V. E. jako spolumahitelů dotčené nemovitosti, tj. domu na adrese: V. X, K., kteří byli rovněž účastníci správního řízení. Předmětem řízení bylo posouzení přípustnosti plánovaných stavebních prací, jež měly spočívat ve výměně současných dřevěných dvoukřídlých špaletových oken „za nová jednokřídlá, dovnitř otvíravá plastová okna...“.

[4] Nejvyšší správní soud nepovažuje za účelné na tomto místě rekapitulovat v podrobnostech průběh celého správního řízení zahájeného již v roce 2009, s nímž jsou všichni účastníci seznámeni. Za podstatné považuje připomenout pouze to, že správní orgán I. stupně rozhodoval celkem šestkrát, přičemž vždy rozhodl tak, že požadovaná výměna oken je z hlediska zájmů státní památkové péče nepřípustná.

[5] První dvě rozhodnutí správního orgánu I. stupně byla vždy žalovaným odvolacím orgánem zrušena. Následně dne 2. 8. 2010 P. P. svoji žádost zúžila v tom smyslu, že již netrvá na oknech jednokřídlých; nadále však požadovala, aby nová okna byla plastová. Odvolání proti v pořadí třetímu rozhodnutí žalovaný zamítl, nicméně na základě zrušujícího rozsudku krajského soudu ze dne 15. 9. 2011, č. j. 52 A 4/2011 - 63, nakonec žalovaný zrušil i toto třetí rozhodnutí a věc vrátil správnímu orgánu I. stupně k novému projednání s tím, že je nutno dostatečně zjistit skutkový stav věci a aplikovat zásadu přiměřenosti. Taktéž čtvrté rozhodnutí správního orgánu I. stupně žalovaný zrušil a věc vrátil k novému projednání. Páté rozhodnutí správního orgánu I. stupně už žalovaný potvrdil a podané odvolání všech účastníků řízení, tedy P. P., V. E. a stěžovatele zamítl. Krajský soud stěžovatelem podanou žalobu nejprve zamítl rozsudkem ze dne 31. 3. 2014, č. j. 52 A 22/2013 - 107. Tento rozsudek, který z velké části trpěl vadou nepřezkoumatelnosti, Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 4. 12. 2014, č. j. 7 As 183/2014 - 43, zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení; v něm krajský soud shledal žalobu důvodnou, a proto rozsudkem ze dne 5. 6. 2015, č. j. 52 A 22/2013 - 152, napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, v němž ho zavázal provést řádné dokazování ve vztahu k exponovanosti místa z hlediska jeho kulturně-historického významu a vhodnosti použití plastových oken, přičemž dojde-li k závěru o nevhodnosti jejich použití, pak provede test proporcionality, vč. posouzení otázky spravedlivého požadavku na stěžovatele a jeho ekonomické zátěže. S těmito požadavky posléze žalovaný zrušil rovněž páté rozhodnutí správního orgánu I. stupně.

[6] Správní orgán I. stupně vázán právním názorem žalovaného potažmo krajského soudu ustanovil znalce, provedl místní šetření a poté v návaznosti na obsah znaleckého posudku Mgr. Lucie Augustinkové, Ph.D., jakož i dalších podkladů, vč. předchozích negativních vyjádření Národního památkového ústavu, vydal výše uvedené – v pořadí již šesté – rozhodnutí, podle kterého je požadovaná výměna oken nepřípustná. V odůvodnění vyšel z toho, že plastové výplně oken jsou pro městskou památkovou zónu, kde se dům stěžovatele nachází, nepřípustným a cizorodým prvkem. Dům tvoří neoddělitelnou součást městské památkové zóny a díky své poloze také součást prostředí národní kulturní památky, a sice Poutního areálu Hora Matky Boží u Králík (Dolní Hedeč) s kostelem

pokračování

Nanebevzetí Panny Marie. Vhodnými materiály pro výměnu oken jsou materiály tradiční – konkrétně dřevo, sklo a kov v odpovídajícím zpracování; požadavek na zachování dřevěných oken ob stojí i z hlediska proporcionality a ekonomické zátěže žadatelky, resp. vlastníků nemovitosti, neboť rozdíl v ceně oproti plastovým oknům činí necelých 60 % (navíc účastníkům byla během řízení opakovaně nabízena možnost refundace těchto zvýšených nákladů).

[7] Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně podal stěžovatel odvolání. Žalovaný v souladu s § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu změnil část napadeného rozhodnutí – viz výše; ve zbytku napadené rozhodnutí potvrdil (§ 90 odst. 5 správního řádu).

[8] Podobně jako správní orgán I. stupně i žalovaný ve vztahu k podstatě věci dospěl k závěru, že osazení okenních otvorů plastovými okny není přípustné. Podle žalovaného byla prokázána nejen exponovanost místa předmětného domu z hlediska jeho kulturně historického významu, ale i s tím související nevhodnost využití plastových oken – a to na základě znaleckého posudku, provedeného místního šetření, vyjádření Národního památkového ústavu, jakož i vyhlášky krajského národního výboru ze dne 17. 10. 1990 o prohlášení památkových zón ve vybraných městech a obcích Východočeského kraje (dále jen „vyhláška KNV“). K testu proporcionality pak žalovaný poznamenal, že správní orgán I. stupně k němu přistoupil vyváženě tak, aby hájil veřejný zájem památkové ochrany, ale příliš nezasahoval do vlastnických práv. Po pečlivém zvážení v minulosti správní orgán I. stupně povolil vlastníkům nemovitosti do zahradního průčelí osadit plastová okna zjednodušené konstrukce; naproti tomu do památkově hodnotnějšího uličního průčelí zasahuje již více do vlastnických práv, a to ve prospěch památkové ochrany. Pro vlastníky nemovitostí nacházejících se v městské památkové zóně však existují kompenzace vzniklých vícenákladů a mohou si požádat o finanční příspěvek z Fondu památkové péče města Králíky a Programu podpory kultury a památkové péče v Pardubickém kraji.

II. Rozhodnutí krajského soudu

[9] Proti posledně uvedenému rozhodnutí žalovaného podal stěžovatel žalobu, kterou krajský soud zamítl jako nedůvodnou dle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[10] K námitkám ohledně neplatnosti vyhlášky KNV a s tím související neexistence památkové zóny v místě, kde se nemovitost stěžovatele nachází, krajský soud konstatoval, že se jimi již opakovaně zabývaly oba správní orgány i krajský soud. Odkázal v tomto směru na shora zmíněný rozsudek krajského soudu ze dne 5. 6. 2015, č. j. 52 A 22/2013 - 152, kterým sice bylo napadené rozhodnutí žalovaného zrušeno, ovšem z jiných důvodů; ve vztahu k vyhlášce KNV, kterou byla vymezena městská památková zóna Králíky, krajský soud žalobu důvodnou neshledal a námitky stěžovatele přehledně vyvrátil. S odkazem na odůvodnění uvedeného rozsudku krajský soud konzistentně i v tomto řízení vycházel z toho, že účinné je to znění vyhlášky KNV, které bylo řádně vyhlášeno. Současně s odkazem na § 6 zákona o státní památkové péči účinný ke dni 17. 10. 1990 připomněl, že krajský národní výbor byl po projednání s Ministerstvem kultury oprávněn k prohlášení památkové zóny a k určení podmínek její ochrany, přičemž podrobnosti stanovil obecně závazný předpis – konkrétně vyhláška Ministerstva kultury č. 66/1988 Sb.,

podle níž území památkové zóny vyznačí příslušný orgán územního plánování při pořizování územně plánovacích podkladů a územně plánovací dokumentace. Památkové zóny, resp. její hranice byly vyznačeny v plánech památkových zón; v tomto konkrétním případě se jedná o mapu památkové zóny města Králíky, která je součástí vyhlášky KNV. Krajský soud tedy neměl pochyb o platnosti vyhlášky KNV potažmo o prohlášení památkové zóny Králíky, na jejímž území se nachází nemovitost stěžovatele.

[11] K námitkám týkajícím se nedostatečně provedeního dokazování krajský soud uvedl, že nejsou nijak relevantně podloženy. Podle jeho názoru byl znalecký posudek zadán a vypracován v souladu se zákonem. Je zcela žádoucí, pokud správní orgán v rámci řízení přistoupí k vypracování znaleckého posudku s cílem získat erudovanou odpověď na odborné otázky – ty se v daném případě týkaly exponovanosti místa předmětné nemovitosti z hlediska jeho historicko-kulturního významu, jakož i použití vhodného materiálu pro výměnu oken v této nemovitosti. Zodpovězení těchto odborných (nikoli právních) otázek vyžaduje potřebnou kvalifikaci a odborný přístup, přičemž proti závěrům obsaženým ve znaleckém posudku stěžovatel nevzněl žádné konkrétní námitky. Závěr zapovídající výměnu dřevěných oken za plastová odpovídá i vyjádřením Národního památkového ústavu, jakožto orgánu zodpovědného za odborné usměrňování péče o památky a památkově chráněná území. Pro tuto činnost musí být Národní památkový ústav patřičně odborně kvalifikován a je logické, že žalovaný v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů vycházel rovněž z jeho vyjádření.

[12] Pokud jde o to, že informace (ohledně cenového rozdílu oken) získaná z webové stránky www.oknostyl.cz nebyla obsažena ve správním spisu, poznamenal krajský soud, že tato vada řízení způsobená správním orgánem I. stupně byla odstraněna žalovaným, který tento podklad pro rozhodnutí zajistil a založil do spisu. Stejně tak byla žalovaným do spisu dodatečně doplněna fotodokumentace místa nemovitosti stran jeho exponovanosti a vyjádření Ing. P. D., na které se stěžovatel odvolával. Názor jmenovaného, podle něhož materiálové složení oken neovlivní vizuální stránku oken, žalovaný ve shodě se správním orgánem I. stupně odmítl, což krajský soud akceptoval, podobně jako odmítnutí náhrady původních oken imitací replik (např. plastových oken „History okno“).

[13] Oba správní orgány podle názoru krajského soudu respektovaly předchozí závazný právní názor vyslovený v dané věci soudy a řádně provedly test proporcionality. Požadavek stěžovatele na levnější variantu plastových oken nemůže být nadřazen veřejnému zájmu na ochraně památek, navíc v situaci, kdy je možná refundace zvýšených nákladů při pořízení dřevěných oken. K namítané svévoli a diskriminační praxi správních orgánů, které na území dané památkové zóny povolují výměnu střešních krytin za krytinu z recyklovaného plastu, pak krajský soud – s odkazem na žalovaného – konstatoval, že ony plastové šablony imitující eternitovou krytinu nemají v současné době jinou, resp. lepší alternativu. Navíc okenní výplně jsou pro svoji blízkost vnímány pozorovatelem intenzivněji než střešní krytina.

III. Kasační stížnost, vyjádření žalovaného a replika stěžovatele

[14] V kasační stížnosti stěžovatel uplatnil důvody dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., přičemž pokračoval ve své dosavadní argumentaci a nadále rozporoval závěr o

pokračování

nepřípustnosti výměny stávajících dřevěných oken za okna nová – plastová. Podle stěžovatele je napadený rozsudek krajského soudu nepřezkoumatelný, neboť většinou argumentace předložené stěžovatelem se blíže nezabývá, jeho námitky bagatelizuje a bez dalšího se přiklání na stranu žalovaného.

[15] Krajský soud dle stěžovatele v první řadě nesprávně posoudil právní otázku týkající se platnosti vyhlášky KNV, vč. mapy vymezující městskou památkovou zónu Králíky. Podle stěžovatele se obsah schválené vyhlášky KNV a obsah vyhlášené vyhlášky KNV v podstatných náležitostech liší. Podle stěžovatele tak nedošlo k řádné publikaci a závěr krajského soudu založený na tom, že účinné je to znění vyhlášky KNV, které bylo vyhlášeno, je nesprávný.

[16] Stěžovatel dále uvedl, že skutková podstata, z níž žalovaný v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech a při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost. Za hlavní vady řízení stěžovatel označil zejména zpracování znaleckého posudku, pro což nebyly naplněny zákonné předpoklady. Podle stěžovatele měly být dotčené správní orgány schopny učinit si v rámci vymezené rozhodovací pravomoci vlastní odborné závěry; neměly zadávat znalecký posudek, což stěžovatel vnímá jako účelový postup vedený snahou znevážit význam jiných důkazů (zejména těch, které požadoval či předložil stěžovatel). Zadáání a následné zohlednění znaleckého posudku podle stěžovatele vedlo na straně správních orgánů k rezignaci na dodržování zásady materiální pravdy a porušení zásady volného hodnocení důkazů, nestrannosti a objektivit – byť např. i znalecký posudek ve svých závěrech v daném případě připouští použití plastu, správní orgány tendenčně a nekriticky přebírají pouze argumentaci využitelnou pro opačný závěr. Podobně nekriticky přebraly správní orgány rovněž vyjádření Národního památkového ústavu, jež nepodrobily žádnému hodnocení.

[17] Skutečnost, že si žalovaný dodatečně vyžádal některé chybějící podklady pro rozhodnutí správního orgánu I. stupně a založil je do spisu, považuje stěžovatel za rozpornou se zákonem – a sice § 36 odst. 3 správního řádu, podle něhož musí mít účastníci možnost vyjádřit se k předmětným podkladům před vydáním rozhodnutí ve věci; navíc náhled z webových stránek www.oknostyl.cz je jen reklama, která rozhodně neobsahuje nic z údajů uváděných v této souvislosti v odůvodnění rozhodnutí správního orgánu I. stupně, což krajský soud pominul.

[18] Podle stěžovatele krajský soud akceptoval závěry správních orgánů, ačkoli v řízení dostatečně neprokázaly exponovanost místa a kulturně historické hodnoty dané lokality a předmětných oken. Nerespektovaly předchozí právní závěry soudů, nesprávně provedly test proporcionality a postupovaly v rozporu s principem předvídatelnosti a zákazu diskriminace, když v podobném případě na území městské památkové zóny povolily výměnu střešní krytiny za krytinu z recyklovaného plastu (ačkoli jsou vyráběny střešní krytiny z vláknitého cementu složením a vzhledem odpovídající původním krytinám).

[19] Na základě toho stěžovatel v závěru kasační stížnosti navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek krajského soudu, příp. aby současně se zrušením

napadeného rozsudku zrušil i rozhodnutí žalovaného a rozhodnutí správního orgánu I. stupně a věc vrátil k dalšímu řízení.

[20] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil s rozsudkem krajského soudu a odmítl, že by se jednalo o rozsudek nepřezkoumatelný. Nesouhlasil ani s dalšími námitkami stěžovatele, z nichž většina je uplatňována opakovaně, ačkoli již byly dostatečně vypořádány. To platí především pro námitku týkající se vyhlášky KNV; tato vyhláška byla řádně schválena a publikována, vč. její přílohy – mapy městské památkové zóny, na jejímž území se dům stěžovatele nachází, což potvrdil krajský soud již ve svém předchozím rozsudku ze dne 5. 6. 2015 č. j. 52 A 22/2013 - 152, na který nyní navázal. Navíc totéž plyne z pravomocného rozhodnutí Ministerstva kultury ze dne 19. 9. 2016, č. j. MK 57396/2016 OPP, vydaného ve věci žádosti stěžovatele o určení právního vztahu ve smyslu § 142 správního řádu. K důkazu znaleckým posudkem žalovaný uvedl, že byl vázán předchozím právním názorem soudu, který ho vyžadoval. Ohledně závěru znaleckého posudku a jeho hodnocení pak odkázal žalovaný na obsah svého rozhodnutí, dle něhož je posudek jasný a jednoznačný s tím, že pro výměnu oken jsou vhodné tradiční materiály, tj. dřevo. O použití jiného materiálu, který není v souladu se zájmy památkové péče, by bylo možné uvažovat jen v případě havarijního stavu nemovitosti, což není tento případ. Podobně nedůvodné jsou dle žalovaného i další dílčí námitky stěžovatele týkající se vyjádření Národního památkového ústavu či doplnění chybějících podkladů pro rozhodnutí během odvolacího řízení. Stěžovatel se měl možnost se všemi podklady seznámit a žalovaný na jejich základě vydal rozhodnutí, které není neproporcionální ani nijak diskriminační (dřevěná okna jsou běžně dostupná na rozdíl od komplikované situace u střešní krytiny, kterou žalovaný popsal a vysvětlil, proč za určitých podmínek připustil použití plastové krytiny).

[21] V replice k vyjádření žalovaného stěžovatel zopakoval a rozvinul svoji dosavadní argumentaci. Připustil, že otázkou platnosti a zákonnosti vyhlášky KNV se krajský soud zabýval v předchozím zrušujícím rozsudku č. j. 52 A 22/2013 - 152, nicméně jeho závěry mohl stěžovatel rozporovat až v rámci nyní podané kasační stížnosti. Připomněl neurčitost dané vyhlášky, z níž není jasné, o jaké Králíky ve Východočeském kraji se vlastně jedná, jakož i to, že mapa městské památkové zóny není přílohou vyhlášky ani samostatným právním předpisem a nemá obecnou závaznost (zveřejněné znění vyhlášky KNV neobsahuje a nikdy neobsahovalo přílohy, zatímco pozdější vyhlášky Ministerstva kultury – č. 250/1995 Sb., č. 108/2003 Sb., č. 413/2004 Sb., kterými byla v následujících letech prohlášena území historických jader některých měst či obcí památkovými zónami, vždy obsahují přílohu, která vymezuje hranice území těchto zón). Ve vztahu ke znaleckému posudku stěžovatel setrval na tom, že jeho hodnocení bylo nezákonné, stejně jako samotné ustanovení znalce a zadání znaleckého posudku, přičemž jakýkoli požadavek soudu v předchozím rozsudku v tomto směru nemůže obstát. Stěžovatel znovu zopakoval, že v době rozhodování správního orgánu I. stupně nebyly některé podklady součástí spisu a nebyl dodržen § 36 odst. 3 správního řádu. Závěrem vytkl stěžovatel napadenému rozsudku to, že akceptoval velmi zjednodušené provedení testu proporcionality (prakticky pouze porovnání ceny plastových a dřevěných oken) a diskriminační správní praxi (připouštějící plastové střešní krytiny v prostředí městské památkové zóny).

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

pokračování

[22] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatel je řádně zastoupen (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k následujícímu závěru.

[23] Kasační stížnost není důvodná.

[24] Ústředním problémem celé věci je otázka přípustnosti výměny současných dřevěných oken za okna plastová, a to z hlediska zájmů státní památkové péče – konkrétně kulturně historických hodnot městské památkové zóny Králíky, na jejímž území se nachází dům stěžovatele, u něhož mělo dojít k předmětné výměně oken.

[25] Stěžovatel své námitky v kasační stížnosti strukturoval do několika okruhů, které se týkají jak věcné, tak procesní stránky věci. Ještě před jejich posouzením se ovšem Nejvyšší správní soud zabýval otázkou přezkoumatelnosti napadeného rozsudku, k níž je třeba přihlížet, i kdyby ji stěžovatel nenamítal – tedy z úřední povinnosti. Vlastní přezkum rozhodnutí krajského soudu je možný pouze za předpokladu, že napadené rozhodnutí splňuje kritéria přezkoumatelnosti. Tedy, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek důvodů, z nichž je zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Nepřezkoumatelnost přitom není projevem nenaplněné subjektivní představy stěžovatele o tom, jak měl krajský soud rozhodnout, resp., jak podrobně by mu měl být rozsudek odůvodněn, ale objektivní překážkou, která kasačnímu soudu znemožňuje, aby ho přezkoumal (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016 - 24, a ze dne 27. 9. 2017, č. j. 4 As 146/2017 - 35).

[26] Nejvyšší správní soud v daném případě žádnou takovou objektivní překážku, která by bránila věcnému přezkumu napadeného rozsudku, neshledal; ostatně stěžovatel proti závěrům krajského soudu v kasační stížnosti obsáhle brojí a na mnoha místech s nimi polemizuje, což by v případě nepřezkoumatelnosti nebylo možné. Na prvním místě stěžovatel napadá to, jakým způsobem krajský soud posoudil otázku týkající se platnosti vyhlášky KNV o prohlášení památkové zóny Králíky, vč. mapy, kterou je památkově chráněné území vymezeno.

IV. a) K prohlášení památkové zóny Králíky a vymezení jejího území

[27] Ochranu památkové péče nezasluhují jen jednotlivé nemovitosti, ale i celé části území, jako např. historická centra měst. Plošná památková ochrana umožňuje, aby zůstal zachován obraz těchto památkově hodnotných lokalit a byla chráněna jejich urbanistická struktura a historický charakter. Tato ochrana je v praxi uplatňována mj. prostřednictvím památkových zón, které podle § 6 odst. 1 zákona o památkové péči prohlašuje Ministerstvo kultury po projednání s krajským úřadem formou opatření obecné povahy.

[28] V minulosti se prohlašování památkových zón provádělo vyhláškou Ministerstva kultury, resp. krajského národního výboru, což je i případ památkové zóny města Králíky

– srov. vyhlášku KNV (ze dne 17. 10. 1990 o prohlášení památkových zón ve vybraných městech a obcích Východočeského kraje), jejíž platnost stěžovatel setrvale rozporuje. Jeho námitky již jednou vyvrátil krajský soud v odůvodnění rozsudku ze dne 5. 6. 2015, č. j. 52 A 22/2013 - 152, z něhož pak zcela logicky a konzistentně vycházel krajský soud i v nyní napadeném rozsudku. Nejvyšší správní soud se s těmito závěry ztotožňuje a v návaznosti na kasační námitky konstatuje, že nemá pochyb o tom, že nemovitost stěžovatele spadá do území památkové zóny města Králíky, jakož ani o existenci památkové zóny samotné.

[29] Památková zóna města Králíky byla prohlášena na základě vyhlášky KNV, pro jejíž znění je rozhodné znění zveřejněné – tedy to, které bylo řádně vyhlášeno, jak správně uvedl krajský soud s odkazem na § 24a odst. 3 zákona č. 69/1967 Sb., o národních výborech, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o národních výborech“), podle něhož platilo: *„Obecně závazné nařízení národního výboru musí být vyhlášeno. Vyhlášení se provede tak, že se obecně závazné nařízení národního výboru vyvěsí na jeho úřední desce. Tento způsob vyhlášení je podmínkou platnosti obecně závazného nařízení národního výboru. Kromě toho se obecně závazné nařízení uveřejní způsobem v místě obvyklým a obecně závazná nařízení národních výborů vyšších stupňů též na úředních deskách místních národních výborů, obvodních národních výborů a městských národních výborů.“*

[30] Znění, v němž byla vyhlášena vyhláška KNV, či terminologií § 24a zákona o národních výborech obecně závazné nařízení, je tedy zněním závazným a nic na tom nemění ani stěžovatelem namítaný rozpor mezi údajně schváleným zněním čl. 2 vyhlášky (*„Charakteristika významných kulturních hodnot území památkových zón je obsažena v přílohách 1 až 33, které jsou součástí této vyhlášky. Hranice památkových zón jsou vyznačeny v plánech památkových zón uložených podle čl. 6 odst. 2 této vyhlášky.“*) a vyhlášeným zněním čl. 2 vyhlášky (*„Hranice památkových zón jsou vyznačeny v plánech památkových zón uložených podle čl. 6 odst. 2 této vyhlášky.“*).

[31] Závazným je znění vyhlášené, a to bez ohledu na skutečnost, zda došlo nebo nedošlo k vypuštění úvodní věty v čl. 2 vyhlášky KNV ohledně charakteristiky významných kulturních hodnot daného území. Tato charakteristika je nepochybně významná a vyhláška KNV ji také alespoň v obecné rovině vymezuje už stanovením svého účelu v čl. 1 odst. 1, podle kterého jde o to *„zajistit zachování kulturně historických a urbanisticko-architektonických hodnot vybraných historických jader při rozvoji těchto měst a obcí, aby jako organická součást životního prostředí sloužila kulturním, výchovným, společenským a hospodářským potřebám společnosti“*.

[32] Nejvyšší správní soud je přesvědčen, že vyhláška KNV splňuje kritéria zákonnosti ve smyslu § 6 zákona o památkové péči, ve znění účinném ke dni 17. 10. 1990: *„(1) Území sídelního útvaru nebo jeho části s menším podílem kulturních památek, historické prostředí nebo části krajinného celku, které vykazují významné kulturní hodnoty, může krajský národní výbor po předchozím projednání s ministerstvem kultury prohlásit za památkovou zónu a určit podmínky její ochrany. (2) Podrobnosti o prohlašování památkových zón stanoví obecně závazný právní předpis.“*

[33] Tímto prováděcím předpisem je již krajským soudem zmíněná vyhláška Ministerstva kultury č. 66/1988 Sb., která v tehdy platném a účinném znění § 2 stanovila:

pokračování

„(1) Pro prohlášení památkové zóny podle § 6 odst. 1 zákona je určující charakteristika významných kulturních hodnot území, vymezení hranice památkové zóny, popis předmětu ochrany a péče, stanovení podmínek pro stavební a další činnosti směřující k ochraně území a zvýšení kvality životního prostředí. (2) Území památkové zóny, popřípadě jejího ochranného pásma, je-li zřízeno, vyznačí příslušný orgán územního plánování při pořizování územně plánovacích podkladů a územně plánovací dokumentace v souladu se zvláštními předpisy. Nebyla-li pro území památkové zóny zpracována potřebná územně plánovací dokumentace, nebo je-li současná územně plánovací dokumentace v rozporu se zájmy státní památkové péče na území památkové zóny, dá krajský národní výbor podnět příslušnému orgánu územního plánování k pořízení potřebné územně plánovací dokumentace, jejímu doplnění či změně. (3) Krajský národní výbor oznámí prohlášení území za památkovou zónu ústřední organizaci státní památkové péče (dále jen „ústřední organizace“) k vyznačení do Ústředního seznamu kulturních památek České socialistické republiky (dále jen „Ústřední seznam“).“

[34] Z citovaného je zřejmá nejen důležitost charakteristiky významných kulturních hodnot území u jednotlivých památkových zón, ale také to, že se památkové zóny zapisují do ústředního seznamu kulturních památek, který vede Národní památkový ústav a který je veřejně přístupný, vč. dálkového přístupu. Jde o informační systém veřejné správy, který není jen prostým soupisem chráněných statků, ale poskytuje soubor základních údajů, které určují kulturní památku, památkovou rezervaci a památkovou zónu. V případě památkové zóny Králíky je jím mj. právě charakteristika dotčeného území daná historickým jádrem města, u něhož je zachovaný půdorys schématem slezského typu doplněn kvalitní zástavbou dvojice hlavních ulic, mezi nimiž je vloženo obdélné náměstí. Jednou z nich je i ulice V., na níž se nachází nemovitost stěžovatele, jenž však v tomto ohledu žádnou věcnou argumentaci nepředestřel. Prohlášení památkové zóny opakovaně rozporuje především z formálních důvodů, které nelze akceptovat.

[35] Nejvyšší správní soud nesdílí formální náhled stěžovatele na podmínky platnosti vyhlášky KNV a připomíná, že materiálně byla vyhlášena ta vyhláška, která byla schválena, přičemž její součástí je nejen charakteristika památkové zóny (podrobněji popsána v ústředním seznamu kulturních památek, na jehož obsah pro stručnost odkázat), ale také vymezení jejích hranic.

[36] Podle čl. 2 publikované vyhlášky KNV platí: *„Hranice památkových zón jsou vyznačeny v plánech památkových zón uložených podle čl. 6 odst. 2 této vyhlášky.“* Podle čl. 6 odst. 2 vyhlášky platí: *„Vyhláška a prohlášení památkových zón s plánem památkové zóny je uložena na příslušných národních výborech, odboru kultury a odboru výstavby a územního plánování ONV, odboru kultury VČKNV, dále na Krajském středisku státní památkové péče a ochrany přírody v Pardubicích a Státním ústavu památkové péče a ochrany přírody v Praze.“*

[37] Uvedené znění vyhlášky KNV vychází, resp. zjevně navazuje na výše citovaný § 2 odst. 2 prováděcí vyhlášky č. 66/1988 Sb., podle něhož se hranice památkové zóny vyznačí v územně plánovací dokumentaci, což stěžovatel nijak nezpochybnil. Neprokázal ani to, že by mapa, resp. plán památkové zóny Králíky nebyl uložen tak, jak předvídá vyhláška KNV. Nejvyšší správní soud nemá žádný rozumný důvod domnívat se, že by mapa městské památkové zóny nebyla příslušné obci zaslána a u ní uložena. A dodává, že nelze opomíjet historické okolnosti, které tuto věc významně odlišují od současného stavu

prohlašování památkových zón pomocí opatření obecné povahy (podle § 171 a násl. správního řádu), resp. předchozího prohlašování památkových zón vyhláškami Ministerstva kultury, na něž odkazuje stěžovatel. Tyto okolnosti byly podrobně popsány v řízení o určení právního vztahu podle § 142 správního řádu, které stěžovatel inicioval a ve kterém správní orgány dospěly k závěru, že jeho nemovitost (dům č. p. X v ulici V. ve městě K.) je součástí městské památkové zóny, jejíž hranice jsou vyznačeny v mapě památkové zóny. Tato mapa „byla zpracována v době předběžného projednávání možnosti vyhlásit památkovou zónu, a následně se bez dalších úprav (označení, vymezení účelu, datace) naplněním podmínek čl. 6 odst. 2 vyhlášky stala podkladem územně vymezujičím památkovou zónu“, jak uvedl Nejvyšší správní soud v bodě 28 odůvodnění v rozsudku ze dne 30. 7. 2021, č. j. 9 As 2/2021 - 40, kterým zamítl stěžovateli kasační stížnost ve věci určení právního vztahu.

[38] Nejvyšší správní soud proto shrnuje, že městská památková zóna Králíky byla řádně prohlášena – a to vyhláškou KNV, jejíž nedílnou součástí je i vyznačení území památkové zóny, v němž se bezpochyby nachází i nemovitost stěžovatele. Jeho námitky jsou ryze formálního charakteru, čemuž odpovídá i to, že v replice zpochybňuje zcela zjevný a v předchozích řízeních opakovaně potvrzený fakt, že památková zóna byla vyhlášena ve městě Králíky, které spadá do okresu Ústí nad Orlicí, nikoli v obci Králíky v okrese Hradec Králové. Jinými slovy – vedle všech výše uvedených skutečností je jasné rovněž to, o jaké Králíky se v daném případě jedná, jakož i to, že uvažovanou výměnu oken nelze provést, aniž by ji správní orgány shledaly přípustnou z hlediska zájmů státní památkové péče; to se nestalo, což stěžovatel v kasační stížnosti také napadal, a to z několika dílčích důvodů.

*IV. b) K nepřípustnosti výměny oken z hlediska zájmů státní památkové péče
/důkaz znaleckým posudkem a další namítané procesní vady, (ne)proporционаlnita a
diskriminace/*

[39] Znalecký posudek je standardním důkazním prostředkem nejen v řízení soudním, nýbrž i v řízení správním – viz § 56 správního řádu, podle něhož správní orgán usnesením ustanoví znalce, „závisí-li rozhodnutí na posouzení skutečností, k nimž je třeba odborných znalostí, které úřední osoby nemají, a jestliže odborné posouzení skutečností nelze opatřit od jiného správního orgánu“.

[40] To, že k řádnému posouzení případu stěžovatele je potřeba posoudit odborné skutkové otázky, je zcela zřejmé a dané povahou věci. Ostatně i samotný zákon předvídá, že vydání závazného stanoviska předchází vyjádření odborné organizace státní památkové péče (viz § 14 odst. 6 zákona o památkové péči). Proto si také správní orgán I. stupně vyžádal vyjádření Národního památkového ústavu, který výměnu dřevěných oken za okna plastová opakovaně odmítl jako nepřípustnou – srov. vyjádření ze dne 14. 9. 2009, č. j. NPÚ-361-2471/2009/Mj, a ze dne 17. 3. 2010, č. j. NPÚ-361/716/10/zv, z něhož se podává, že okno jako stavební konstrukce je jedním z důležitých prvků utvářejících výsledný architektonický výraz stavby, a tím v důsledku i celého prostředí městské památkové zóny (MPZ). „Plastová okna obecně jako výplně otvorů jsou pro užití v památkově chráněných územích nevhodné, neslučitelné s historickým charakterem objektů MPZ. Plast jako moderní materiál znehodnocuje výraz jednotlivých objektů, a tím i prostředí celé MPZ. Plastové

pokračování

rámy působí na fasádě příliš mohutně. Jejich nevhodná profilace, zcela odlišný způsob konstrukce a způsob otevírání (výklopný systém původně otevíravých křídel), jiný způsob stárnutí působí na celkovém obrazu objektu zcela nevhodně... Neleze slevovat ze zásad a principů památkové péče a podílet se tak na postupné ztrátě autenticity a charakteru historicky a památkově významných urbanistických celků.“

[41] Z těchto odborných závěrů správní orgán I. stupně vycházel, avšak vzhledem k tomu, že jeho rozhodnutí byla opakovaně rušena žalovaným odvolacím orgánem i správními soudy, přistoupil posléze k ustanovení znalce – a to zcela v souladu s právním názorem krajského soudu vysloveným v rozsudku ze dne 5. 6. 2015, č. j. 52 A 22/2013 - 152, v němž ho krajský soud zavázal k provedení nového řádného dokazování s tím, že „dojde-li správní orgán na základě zjištění exponovanosti místa k podloženému závěru o nutnosti zachování původního vzhledu či původnímu vzhledu nejvíce podobného vzhledu nových okenních výplní, pak bude nutné provést dokazování ve vztahu k tomu, zda je možné a případně za jakých podmínek, zvolit plastová okna pro osazení okenních otvorů, neboť právě k osazení plastovými okny žádost žalobce o vydání závazného stanoviska směřovala. Správní orgán přitom pečlivě zvolí osobu znalce s ohledem na jeho obor a specializaci, přičemž se může jednat i o ústav, či vysokou školu, a následně provede znaleckým posudkem řádné dokazování při plném uplatnění procesních práv žalobce, která jsou součástí jeho práva na spravedlivý (řádný) proces...“

[42] Správní orgán I. stupně proto v souladu se závěry uvedeného zrušujícího rozsudku usnesením ze dne 7. 8. 2018 ustanovil Mgr. Lucii Augustinkovou, Ph.D., znalkyni v oborech: (i) stavebnictví, stavební odvětví různá se specializací historické konstrukce a historické stavební materiály, a (ii) školství a kultura, umění výtvarné se specializací historická architektura. Tomuto ustanovení nelze dle názoru Nejvyššího správního soudu nic vytknout – a to jak z hlediska relevance uvedených oborů, které pokrývají posuzovaný problém, tak z hlediska znaleckého úkolu, kterým bylo odborné posouzení:

- 1) „exponovanosti místa domu č. p. X v ulici V., X K., z pohledu historicky kulturního významu“ a
- 2) „vhodnosti materiálu pro výměnu oken s přihlédnutím k exponovanosti místa domu č. p. X v ulici V., X K., z pohledu historicky kulturního významu“.

[43] Obě naznačené otázky jsou otázkami směřujícími k vyřešení skutkových odborných otázek (nikoli otázek právních) a jejich zadání dle názoru Nejvyššího správního soudu rozhodně nelze vnímat jako zbavení se vlastní odpovědnosti ze strany správních orgánů a rezignaci na zásadu materiální pravdy a zásadu volného hodnocení důkazů, jak naznačuje stěžovatel. A tvrdí-li v této souvislosti, že správní orgány měly být v rámci rozhodovací činnosti schopny učinit vlastní odborné závěry, je potřeba připomenout, že tak opakovaně učinily – byť zprostředkovaně skrze vyjádření Národního památkového ústavu, z nichž vycházely, avšak posléze na základě zrušujícího rozsudku krajského soudu č. j. 52 A 22/2013 - 152 přistoupily k ustanovení znalkyně, jejíž závěry se ve výsledku shodují se závěry Národního památkového ústavu.

[44] Tuto skutečnost považuje Nejvyšší správní soud za zásadní a připomíná, že stěžovatel dané odborné závěry nijak věcně nezpochybil, pouze se je snažil negovat a napadat z procesních důvodů, příp. nesprávně interpretovat. Závěr vyjádření Národního

památkového ústavu je shrnut shora a je zcela jasný, stejně jako závěr znaleckého posudku Mgr. Lucie Augustinkové, Ph.D. ze dne 15. 10. 2018, podle kterého je exponovanost místa nemovitosti stěžovatele dána nejen jeho umístěním v městské památkové zóně Králíky, s níž tvoří neoddělitelnou součást, ale také tím, že je součástí prostředí národní kulturní památky poutního areálu Hora Matky Boží u Králík (Dolní Hedeč) s kostelem Nanebevzetí Panny Marie. Dům se nachází na přístupové cestě k tomuto poutnímu místu (bývalému klášteru servitů), přičemž cesta je kultivována už od baroka drobnou sakrální architekturou a plastikou. Pokud jde o vhodnost materiálu, uvádí znalecký posudek následující: *„Dům samotný má jako objekt novověkého původu jistou kulturní, konkrétně architektonickou hodnotu, jejíž podstatnou součástí jsou výplně otvorů, v tomto případě dochovaná špaletová okna... Vhodnými materiály pro výměnu oken domu čp. X v MPZ K. jsou materiály tradiční – konkrétně dřevo, sklo a kov v odpovídajícím zpracování.“*

[45] Z uvedeného je zřejmé, že použití plastu při výměně oken nelze akceptovat a namítá-li stěžovatel, že posudek použití plastu připouští, pak je třeba dodat, že je tomu tak pouze pro případ havarijního stavu a nutného sanačního zásahu, bez něhož by docházelo k degradaci kulturních hodnot; to ovšem není případ domu stěžovatele, jak případně poukázal žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti.

[46] Nejvyšší správní soud – na základě stěžovatelem předestřené argumentace a předchozího průběhu řízení (zahájeného již v roce 2009) – nemá důvod jakkoli zpochybňovat zadání ani zpracování znaleckého posudku, včetně jeho závěrů, které jsou jasné a odpovídají předchozím odborným závěrům Národního památkového ústavu.

[47] Stěžovatel žádný konkurenční znalecký posudek či odborné vyjádření v průběhu řízení nepředložil. Výjimku představuje pouze vyjádření Ing. P. D. ze dne 23. 3. 2012, z něhož se podává, že ob stojí-li z pohledu památkové péče tzv. eurookna (dřevěná), není důvod, proč by nemohla být na domě stěžovatele osazena vhodná plastová okna. Podle autora materiálové složení neovlivní vizuální stránku oken; plastová okna jsou přitom levnější a dotčené orgány státní památkové péče musí v případě památkových zón přistupovat k úpravám benevolentněji, než je tomu u památkových rezervací, kulturních památek či národních kulturních památek. Tyto závěry jsou v evidentním rozporu se závěry znaleckého posudku, k nimž se Nejvyšší správní soud přiklání proto, že Ing. D. je autorizovaným inženýrem pro pozemní stavby, jak je patrné z otisku jeho razítka na daném vyjádření, nikoli znalcem v oboru/odvětví se zaměřením na památkovou péči podobně jako Mgr. A., Ph.D. (viz výše) a dále – a to především – proto, že Ing. D. pomíjí specifické poměry posuzovaného místa a jeho významnou exponovanost. Ta je totiž dána nejen městskou památkovou zónou, ale také tím, že dům se nachází na jedné z hlavních ulic, na níž navazuje přístupová cesta ke zmíněnému poutnímu areálu, jenž je národní kulturní památkou. Posuzovaná nemovitost stěžovatele je tak součástí širšího prostředí národní kulturní památky, což je zřejmé nejen z mapových podkladů památkové zóny, ale rovněž z fotodokumentace, která je součástí znaleckého posudku a kterou žalovaný v průběhu odvolacího řízení dále doplnil. Podobně do správního spisu doplnil i vyjádření Ing. D. a náhled z webových stránek www.oknostyl.cz.

[48] Skutečnost, že z uvedených podkladů správní orgán I. stupně při svém rozhodování vycházel, aniž je založil do správního spisu, je vadou řízení. V tom se zdejší soud se

pokračování

stěžovatelem shoduje. Současně však připomíná, že nikoli každá vada či procesní pochybení má vliv na zákonnost vydaného rozhodnutí a musí být nutně důvodem pro jeho zrušení. Samotné porušení objektivních procesních pravidel ještě nemusí samo o sobě znamenat porušení práva na spravedlivý proces; tento účinek má teprve takové jejich porušení, jež by skutečně jednotlivce omezilo v některém konkrétním subjektivním procesním právu konat úkony, jež by byly způsobilé přivodit mu příznivější rozhodnutí ve věci samé (viz např. nálezy Ústavního soudu ze dne 5. 8. 2009 sp. zn. I. ÚS 566/07, nebo ze dne 18. 10. 2011 sp. zn. IV. ÚS 1796/11).

[49] V daném případě byla vada řízení napravena v průběhu odvolacího řízení, které s řízením před správním orgánem I. stupně tvoří jeden celek (zásada jednoty správního řízení). Žalovaný opatřil chybějící podklady a založil je do spisu, s jehož obsahem se stěžovatel mohl seznámit a k daným podkladům se mohl vyjádřit ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu. Uvedené ustanovení porušeno nebylo, neboť z obsahu spisu plyne, že žalovaný dal stěžovateli možnost seznámit se s poklady rozhodnutí a vyjádřit se k nim – viz přípis žalovaného ze dne 26. 9. 2019 a protokol o nahlížení do spisu dne 30. 9. 2019, dle něhož stěžovatelem zplnomocněná Mgr. M. M. nahlédla do spisu a pořídila fotokopie vybraných dokumentů. To, že se stěžovatel k podkladům rozhodnutí nakonec nevyjádřil, není podstatné; podstatné je, že tuto možnost měl a jeho procesní práva plynoucí z § 36 odst. 3 správního řádu byla zachována.

[50] Nelze tedy než konstatovat, že námitky stěžovatele stran procesních vad, vč. dokazování znaleckým posudkem, nejsou důvodné. Dlužno přitom dodat, že mezi dodatečně doplněnými podklady byl i vytištěný náhled z webových stránek www.oknostyl.cz, které sloužily jako zdrojové stránky, na nichž lze dohledat orientační ceny oken, ze kterých správní orgány vycházely při posuzování proporcionality. Tyto ceny, z nichž vyplývá vyšší cena oken dřevěných oproti plastovým, stěžovatel nezpochybnil. Pouze obecně a bez bližší právní argumentace napadal aplikaci testu proporcionality, pro jehož účely byla orientační cena oken zjišťována.

[51] K tomu Nejvyšší správní soud konstatuje, že aplikaci testu proporcionality, který stojí na třech kritériích (vhodnosti, potřebnosti a přiměřenosti v užším smyslu), nepovažuje v souzené věci za nijak problematickou. Splnění prvních dvou kroků implikují základní skutkové a právní okolnosti věci. Nepřipuštění požadované výměny oken je jistě způsobilé k dosažení sledovaného cíle, jímž je především ochrana kulturně historických hodnot městské památkové zóny Králíky, která je v případě domu stěžovatele navíc násobena jeho umístěním na jedné ze dvou hlavních ulic pokračující k přístupové cestě k národní kulturní památce. V prvním kroku testu proporcionality – kritériu vhodnosti tedy nepřipuštění výměny oken ob stojí. Co se týče druhého kroku testu proporcionality, tedy kritéria potřebnosti, i toto kritérium je splněné, neboť uvedeného cíle nelze dosáhnout jinak a šetrněji, než omezením (zejm. majetkových) práv stěžovatele spočívajícím v požadavku, aby okenní otvory opět osadil okny dřevěnými, nikoli nevhodnými okny plastovými.

[52] Pokud jde o poslední krok testu proporcionality, tedy přiměřenost v užším smyslu, kdy je potřeba poměřit v kolizi stojící práva či zájmy, zde je nutno ve shodě s krajským soudem uvést, že varianta nevhodných – byť levnějších plastových oken nemůže převážet

nad veřejným zájmem památkové ochrany. Po stěžovateli není požadováno nemožné; naopak, jde o vcelku běžné osazení oken v domě, který je součástí městské památkové zóny, což je z hlediska památkových hodnot podstatné. Stejně tak podstatné je, že se jedná o okna do uličního průčelí. A důležitý je rovněž orientačně zjištěný rozdíl v ceně dřevěných oken typu EURO, který z nich činí přijatelný kompromis. Podle správního orgánu I. stupně je tento typ oken v dané lokalitě s přihlédnutím k hodnotám domu stěžovatele akceptovatelnou náhražkou. Není tedy nezbytná – z hlediska ekonomické zátěže – nejnáročnější varianta výměny současných oken za individuálně řemeslně vyrobená špaletová okna. Navíc nelze opomenout možnost kompenzace zvýšených nákladů (oproti oknům plastovým), na kterou opakovaně poukazovaly oba správní orgány, i krajský soud.

[53] Stručně shrnuto – omezení vlastnického práva stěžovatele je důsledkem památkové péče, jejíž požadavky jsou v daném případě na místě a nejsou nijak extrémní, neproporcionální ani diskriminační či svévolné, jak v závěru kasační stížnosti poukazoval stěžovatel.

[54] Obecně platí, že odlišnost v zacházení je diskriminační a v rozporu s ústavním pořádkem (principem rovnosti), jestliže jí schází objektivní a rozumné ospravedlnění. Jednoduše řečeno, ve stejné nebo srovnatelné situaci by nemělo docházet k rozdílnému zacházení – viz zásada zákazu diskriminace vyjádřená v § 2 odst. 4 *in fine* správního řádu, dle kterého správní orgán dbá na to, „*aby při rozhodování skutkové shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly*“.

[55] Situace stěžovatele však není stejná ani podobná situaci toho, komu byla v prostředí městské památkové zóny Králíky povolena plastová střešní krytina; podle žalované jde o jednotky případů u objektů se subtilní krovovou konstrukcí. Nejvyšší správní soud v daném kontextu nepovažuje za účelné rozebírat, komu a jaká střešní krytina byla v prostředí dané památkové zóny povolena, jaká konkrétní střešní krytina je zde autentická, jaká je její dostupnost anebo alternativa. Omezí se pouze na to, že okenní výplně a požadavky na jejich výměnu nelze zjednodušeně srovnávat s požadavky na výměnu střešní krytiny, u níž může hrát roli např. právě krovová konstrukce, její nosnost a další důležité technické okolnosti odlišné od okenních výplní. Posuzování výměny okenních výplní je nutně jiné – a to nejen z hlediska stavebně-technického (příp. technologického), ale zejména z hlediska zájmů státní památkové ochrany. Pozorovatel pohybující se v ulicích památkové zóny jistě vnímá fasády domů a jejich okenní výplně pro jejich blízkost významně intenzivněji a ve větším detailu, než střešní krytinu. Ostatně to, že požadavky na výměnu/obnovu oken, příp. dveří a dalších výplní u domů v historické zástavbě podléhající památkové ochraně jsou specifické (a tudíž nesrovnatelné), lze dovodit též z mnohých metodických publikací, které se tomuto tématu věnují a jsou přehledně uvedeny ve znaleckém posudku (srov. Alfréd Schubert, *Péče o výplně historických okenních a dveřních výplní*, Praha, 2004, Národní památkový ústav, odborné a metodické publikace, svazek 29 a další).

V. Závěr a náklady řízení

pokračování

[56] Na základě shora uvedeného Nejvyšší správní soud uzavírá, že neshledal podanou kasační stížnost důvodnou, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 větou poslední s. ř. s. zamítl.

[57] Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 1 větu první ve spojení s § 120 s. ř. s. Účastník, který měl ve věci plný úspěch, má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, od účastníka, který ve věci úspěch neměl. Úspěšnému žalovanému ovšem žádné náklady nad rámec běžné administrativní činnosti v tomto řízení nevznikly, takže mu Nejvyšší správní soud náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 21. ledna 2022

JUDr. Viktor Kučera
předseda senátu